

เทศน์เช้า วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ เวลาธรรมะๆ ไร ธรรมโอสธๆ ที่เห็นมีคุณค่าๆ คุณค่าอย่างนี้มันไป
เป็นธรรมโอสธ ไปทำความอบอุ่นของหัวใจ ไปทำความอบอุ่นของหัวใจคนที่ขาดรัก ขาดความ
อบอุ่น ขาดต่างๆ แต่เวลาขาดความอบอุ่น ขาดความรัก นี่เป็นเรื่องของโลก แต่เวลาที่ไหนมี
ความรัก แหม! ขอให้คนรักเราๆ

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์

ความรัก ความห่วงแหน โดนใครมาแย่งชิง เจ็บปวดมาก

ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์

แต่ในกระแสโลกนะ เมตตาธรรมคำจุนโลก เมตตาธรรมคำจุนโลกนะ รักของพ่อแม่เป็น
รักที่สะอาดบริสุทธิ์นะ เป็นความรักที่ไม่มีผูกพัน แต่มันมีสายบุญสายกรรม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ว่าห้ามฆ่าตัวตาย ห้ามทำร้ายตัวเอง ถ้า
ฆ่าตัวตาย ต้องไปฆ่าตัวตายอีก ๕๐๐ ขาติ เวลา ๕๐๐ ขาติ กรรมเก่าเวลามันปกปิดหัวใจขึ้นมา
เราก็พูดถึงกันชาติปัจจุบันนี้ไง

ชาติปัจจุบันมันอุดมสมบูรณ์ดีงามไปหมดเลย ทำไมในครอบครัวมีแต่ปัญหาๆ เลย
ครอบครัวมันสมบูรณ์ดีงามแล้ว มันควรจะมี ความร่มเย็นเป็นสุขไง

ถ้าร่มเย็นเป็นสุขแล้ว นี่ไง เรามองทางวิทยาศาสตร์ไง เรามองแต่โลกๆ ไร แต่เวลาธรรมะ
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ บุญเพนิวาสนาสติปัญญา อดีตชาติตั้งแต่พระเวสสันดร
ไป แต่ของเราตั้งแต่อดีตชาติไป เราทำสิ่งใดไว้ ถ้าทำสิ่งใดไว้ ใ้สิ่งนั้นมันขาดตกบกพร่องในใจ
ของตนนะ มันขาดอยู่อย่างนั้นนะ แล้วมองไม่เห็นนะ มันมองไม่เห็น มันรับรู้ไม่ได้ แต่ใ้คนที่
รับรู้ได้มันเจ็บปวดแสบร้อนนัก

แต่เวลาคนที่อึดเต็มขึ้นมานะ ใ้เรื่องนี้มันเป็นของเล็กน้อยมาก เป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เป็นเรื่องเล็กน้อยมากเลย ถ้าหัวใจมันอึดเต็มนะ

แม่ไปกอดคนอื่นเลย แม่ไปดูแลคนอื่นเลย หนูสบายมาก หนูทำได้มาก หนูเป็นหลักในหัวใจในบ้านก็ยังได้ แม่ช่วยสังคมเลย แม่ที่ดั่งมานะ นี่ถ้าหัวใจที่มันเป็นธรรม เห็นไหม

นี่มันขาดแคลนๆ นี่พันธุกรรมของจิตๆ ใจ จิตของคนที่ยืนน่วยตายเกิดในวิภวภูมิมันมีเวรมีกรรมของมันมา ถ้ามีเวรมีกรรมของมันมา ถ้ามันขาดตกบกพร่องอันนั้น เวลาขาดตกบกพร่องอันนั้น คนที่จะถมให้เต็มขึ้นมา ถมใจให้เต็มไม่ได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพุทธกิจ ๕ เข้าเล็งญาณเลย เล็งญาณก่อน หัวใจของใครที่มันมีอำนาจวาสนา แล้วชีวิตเขาสั้น ไปเอาคนนั้นก่อนๆ

ขนาดไปเอาคนนั้นก่อนๆ ยังเอาไม่ได้ทั่วโลกทั้งสงสารนี้เลย ทั้งๆ ที่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว ตรัสรู้ธรรมแล้ว “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ” แม้แต่คิดว่าจะไม่สอนใครอีกเลย เพราะว่ามันลึกลับซับซ้อน ลึกลับซับซ้อนในหัวใจเราเนี่ย ลึกลับซับซ้อนจากพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เวลาลึกลับซับซ้อนก็ลึกลับซับซ้อนจากคนคนนั้นไง

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว มันจะลึกลับซับซ้อนในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ไหน มันไม่ลึกลับซับซ้อนเพราะมันกระจ่างแจ้งไง มันกระจ่างแจ้งเพราะอะไร

โสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี พระอรหันต์ เวลามันตัดกิเลสเป็นชั้นๆ ขึ้นไป เวลามันตัดกิเลสเป็นชั้นๆ ขึ้นไป เหมือนคัตเอาต์เวลามันตัดไฟเป็นชั้นๆ เข้าไป มันมีของมัน มันต้องมีเหตุมีผลของมัน ไม่ใช่ไปพร่ำเพ้อ

ไปพร่ำเพ้อนะ ทฤษฎี ว่างๆ

ว่างๆ เอ็งไม่รู้อะไรเลย ใ้นี้ก็ขาดตกบกพร่องไปอย่างหนึ่ง อวิชชาความไม่รู้มันขาดมันแคลน มันปิดบังในหัวใจ ไม่มีใครรู้หรอก จะหนักหนาสาหัสสากรรจ์ขนาดไหนก็แล้วแต่นะ คุณคนที่ม่มีกรรมอย่างพระองค์คุณิมล องคุณิมลเขาคณคนดีมำก่อน เขาคณคนดีขึ้นมำ เขำไปศีกษำกับครุบำอำจรำยของเขำ

เวลาศึกษากับครูบาอาจารย์ คนดีใจ คนดีทำสิ่งใดแล้วมันก็มีคุณค่า มีทุกคนรักทุกคนชอบใจ ลูกศิษย์ด้วยกันที่อยู่ในสำนักนั้นพยายามจะเป่าหู เพราะอะไร เพราะเป็นศิษย์รักของอาจารย์

เวลาศิษย์รักของอาจารย์ แล้วเราก็อำนาจเหมือนกัน เราก็แข่งขันเหมือนกัน แต่อำนาจวาสนาของคนไม่เหมือนกัน ปัญญาของคนไม่เหมือนกัน ก็ไม่เท่าเทียมเขา ไม่เท่าเทียมก็รวมหัวกันเป่าหูๆ

เป็นอาจารย์คนนั้นก็ต้องมีน้ำหนักเหมือนกันใช่ไหม เป่าหูเท่าไรก็ไม่เชื่อ อย่างไม่เชื่อ สุดท้ายพอมันเข้ามาใกล้ชิด “เดี๋ยวมันจะเป็นชู้กับเมียของตน” สุดท้ายเรื่องในครอบครัว สุดท้ายนี่ของรักใจ

ยุแยงตะแคงรัวอย่างไรมันก็ไม่สนใจ ยุแยงตะแคงรัวอย่างไรมันก็มีจุดยืนของมันใจ ลูกศิษย์ของเราเป็นคนดีใจ แต่บอกว่า ถ้ามันใกล้ชิดดีกว่านี้ มันจะไปเข้าตาภรรยา เดี่ยวภรรยาจะไปรักเขา

เท่านั้นละ วางแผน คนที่เป็นครูบาอาจารย์ของคนใช่ไหม มีกิตติศัพท์กิตติคุณใช่ไหม จะไปทำชั่วก็ทำไม่ได้ ทำชั่วขึ้นมาแล้วชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณมันจะเสียหายไป วางแผนเลยเรามีวิชาอดเยี่ยม ต้องแลกมาด้วยนิ้วพันนิ้ว

คิดว่าอย่างไรก็แล้วแต่ ไม่รอดหรอก ฆ่าคนถึงพันคน กฎหมายจะปล่อยไว้ได้อย่างไร กฎหมายปล่อยไว้ไม่ได้อยู่แล้ว ยืมมือคนอื่นทำลาย ยืมมือคนอื่นทำลายศัตรู

ถึงเวลาแล้ว จะบอกว่า ทำไมพระองค์คุณถึงเป็นพระอรหันต์ได้

ดูอำนาจวาสนาของเขา ดูจริยนิสัยของเขา ดูเป้าหมายของเขา การทำคุณงามความดีของเขา แต่เพราะความซื่อสัตย์ใจ ความซื่อจนคิดทบทวนไม่ได้ใจ

แล้วก็อย่างว่า อาจารย์ของตนใช่ไหม ด้วยวัย เราเป็นเด็ก เราเป็นลูกศิษย์ อาจารย์พูดอย่างไรก็เชื่อ เชื่อแล้วก็ไปตัด ฆ่าๆ

สุดท้ายแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณ เวลาจะครบพันธุ์แล้ว นี่
สุดท้าย จะตามอันนี้ให้ได้ จะตามอันนี้ให้ได้ นี่วาสนาของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็ง
ญาณ เขามีวาสนาของเขา ทั้งๆ ที่จิตใจของคนฆ่าคนมันอำมหิตนะ ฆ่าคนเป็นพันคน ๙๙๙ คน
แล้วตัดนิ้วมาคล้องคอ มาคล้องไว้เพราะมันหาย ดูจิตใจมันอำมหิตแค่ไหน จิตใจมันมีติดบอดแค
ไหน

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะโปรดใจ จะตามฆ่าองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า “สมณะหยุดก่อน สมณะหยุดก่อน”

“เราหยุดแล้ว เธอไม่หยุด เราหยุดแล้ว”

มันวิ่งอยู่ เขาวิ่งอยู่ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปด้วยฤทธิ์ใจ อย่างไม่ทัน

“สมณะหยุดก่อน สมณะหยุด”

“เราหยุดแล้ว”

“หยุดอะไรยังวิ่งอยู่นี่”

สมณะพูดปดนะสิ เวลาว่าธรรมะต้องสะอาดบริสุทธิ์ ใจ บอกสมณะหยุดก่อน เราหยุด
แล้ว หยุดอะไร ยังเคลื่อนไหวไม่ทัน

พอได้สติใจ

“เราหยุดทำความชั่ว เราหยุดหมดแล้ว เราหยุดทำความชั่ว เราหยุดจากการฆ่าทำลาย
ล้างกัน เราหยุดอย่างนั้นต่างหาก”

ได้สติ นี่เวลาจะพ้น

เวลามันมีติดบอด มันขาดแคลน มันรู้ไม่ได้หรอก แต่คนที่จะไปจุดประกาย คนที่จะไปชี้ใจ
ดำ คนที่จะทำให้คนมันพลิกความรู้สึกนึกคิดได้ ครูบาอาจารย์ของเราสำคัญอย่างนี้ เวลาครูบา
อาจารย์ของเรา เวลาใครทำอะไรได้ก็แล้วแต่ สามล้อถูกหวยนะ

พวกเรามันไม่มีอำนาจวาสนาบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระอรหันต์แสนกัป คนที่ทำอำนาจวาสนาอย่างนั้นนะเขามีสติมีปัญญาของเขา เขามีอำนาจวาสนาของเขา

ไอ้เรามันมีดบอดนะ แล้วเวลาคนจะพลิกขึ้นมาให้เราได้คิด ครูบาอาจารย์ที่ทำ

นี่ไง หล่อพระ หล่อพระมหัศจรรย์ขนาดของโลก ใหญ่สุดในโลก จะเอากี่องค์ก็ได้ สร้างหัวใจของคนคนหนึ่งให้เป็นพระขึ้นมามันแสนยาก

วัดถุจะเอาเท่าไร จะเอาวัดกี่ร้อยวัด จะเอากี่พันวัดละ แต่สร้างคนให้เป็นพระได้กี่คน

แต่หลวงปู่มั่นสุดยอด ธรรมทายาทๆ กองทัพธรรมๆ กองทัพธรรมจริงๆ กองทัพธรรมสร้างสัทธิวิหาริกก่อน สร้างลูกศิษย์ลูกหาขึ้นมา เวลาสร้างลูกศิษย์ลูกหาขึ้นมา สร้างลูกศิษย์ลูกหา หลวงปู่สิงห์เป็นแม่ทัพกองทัพธรรมๆ

คน ศาสนา มันชนบทเขายังถือผีถือสาangkangอยู่ ศาสนาอะไร ศาสนาไป พระพุทธศาสนาเข้ามาในเมืองไทย มันมีพราหมณ์อยู่แล้ว มันก็มาเป็นเถรวาท เข้าไปที่ไหนมันก็เป็นประเพณีพื้นถิ่น

นี่ไง ครูบาอาจารย์กองทัพธรรม มันกองทัพธรรมจริงๆ แล้วมันทำได้ประโยชน์จริงๆ พอทำประโยชน์แล้ว ประโยชน์ปิดทองหลังพระ ทำประโยชน์ให้กับสังคม สังคมคือมนุษย์ มนุษย์ทุกคนได้ประโยชน์ สังคมร่มเย็นเป็นสุข มันร่มเย็นเป็นสุขขนาดไหน

คนถือผี ภาคอีสานถือผีไปทั้งนั้นเลย กองทัพธรรมมาเปลี่ยนทัศนคติให้ถือพระพุทธศาสนา ใครกลัวผีก็ให้ขอศีล วันนั้นไปหาครูบาอาจารย์พระกรรมฐาน ขอศีล ให้ศีล คุ่มครอง ผีไม่มาหลอก ผีไม่มาแย่งชิงอาหาร ผีไม่ทำ

นี่ไง กองทัพธรรมมันเป็นกองทัพธรรมจริงๆ ไม่ใช่ดีแต่ปาก ดีแต่การโฆษณาชวนเชื่อ “ฉันก็ทำ ฉันก็ทำ”

ทำอะไร ทำเพื่อตัวเองนะสิ มันไม่ใช่ธรรมะ

ถ้าเป็นธรรมะขึ้นมา เพื่อประโยชน์ เพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อประโยชน์ของโลก เพื่อประโยชน์ต่างๆ

วันนี้วันพระ วันพระๆ เราเห็นคุณค่าของหัวใจของเรานะ เราเห็นคุณค่านะ คนเรามีกายกับใจ หัวใจนี้สำคัญกับร่างกาย

แต่โลกตอนนี้ไปศัลยกรรม จะเอาสวยแค่ไหนก็ได้ หญิงเป็นชาย ชายเป็นหญิง ทำได้หมดเลย แล้วทำได้เนียนด้วย แล้วกรรมอยู่ไหนล่ะ กรรมมันอยู่ไหนล่ะ

กรรมก็อยู่ในหัวใจของมึงไง หัวใจที่มันทุกซ์มันร้อนนั่นนะ นี่ไง คนเรามีกายกับใจๆ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมโอสถ ธรรมนี้สำคัญมาก

ธรรม เวลาหลวงตาท่านสอนนะ ธรรมคือเหตุและผล มันต้องมีเหตุสิ มันต้องมีเหตุและผล เหตุและผลรวมลง เหตุและผลรวมกันมันก็เป็นธรรม

ถ้าเหตุ เหตุมันจะดีมันจะชั่วอย่างไรก็ได้แล้วแต่ เราพยายามทำคุณงามความดีของเราให้มันลบล้างกัน ให้ทำให้ใจเราเป็นกลาง ใจเรายอมรับความเป็นจริง

ถ้ายอมรับความเป็นจริงแล้ว ใครจะหลบหนีความตายไปไม่ได้หรอก ทุกคนเกิดมาตายทั้งสิ้น แล้วก็วิตกกังวลว่าความมั่นคงของชีวิตๆ จะให้มั่นคงๆ

มั่นคงแค่ไหนก็ตาย แล้วพอมั่นคงในชีวิตแล้วก็กลัวนะ กลัวจะขาดจะแคลน จะสะจะสม เพราะสะสมขึ้นมา ก็เลสมันก็พอกพูนขึ้นมา แล้วสะสมขึ้นมาแล้ว สะสมขึ้นมาละ ของกุๆ ไม่ได้ใช้สอยเลย

กลัวไง กลัวจนของกุๆ เก็บเอาไว้จนไม่ได้ใช้ไม่ได้สอย เก็บเอาไว้ให้ไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย แต่คนที่มั่งคั่งมีปัญญา ทรัพย์สมบัติของเราทำให้มันเป็นประโยชน์ขึ้นมา ใครที่ขาดแคลน ใครเหลื่อมล้ำ เราช่วยเหลือเขาได้ เราก็ช่วยเหลือเขา ถ้าช่วยเหลือเขา มันได้น้ำใจของเขามานะ

เราเคยทุกข์เคยจนมาก่อน เวลาเคยทุกข์เคยจนขึ้นมาลำบากลำบากขนาดไหน เวลามีปัญหาขึ้นมาเราก็ช่วยเหลือเจือจานคนทั่วไป แล้วคนทั่วไป นี่ไง มันมีคุณค่าของหัวใจ

คนเราเกิดมามีกายกับใจๆ พระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบ
ธรรมๆ สัจธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเกิดมาปฏิสนธิจิต เวลาเวียน
ว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วเวลาพิจารณา ถ้ามันมีอำนาจวาสนานะ ได้นับถือพระพุทธศาสนา

เวลานับถือพระพุทธศานานะ เวลาทำงาน แล้วมีศีล เวลาจะภาวนานะ หายใจเข้านึก
พุท หายใจออกนึกโอ ก็หาปฏิสนธิจิตอันนั้นนะ หาต้นเหตุ ต้นเหตุการเวียนว่ายตายเกิดใน
วัฏฏะ เพราะมันไม่รู้มันถึงได้เกิด

คนเกิดมีกิเลสหมดนะ แล้วบอกพระอรหันต์ก็เกิดได้

มันเกิดอย่างไร ถ้ามันเกิดได้มันก็ไม่ใช่พระอรหันต์ ถ้ามันเกิดมาแล้วมันก็ไม่ใช่พระ
อรหันต์ พระอรหันต์เกิดไม่ได้

ถ้าเกิดแล้ววิชาพาเกิด คนเกิดคือวิชาพาเกิด ความไม่รู้พาเกิด แล้วเกิดมาแล้วก็
บอกว่า นี่พระอรหันต์มาเกิด

เฮอ! พระอรหันต์แบบนี้ก็มีด้วยเนาะ พระอรหันต์ยังเกิดได้ ไม่มี

พระอรหันต์คือวิสุทธิ จิตวิสุทธิที่สะอาดบริสุทธิ์ไม่มีอวิชชา ไม่มีอวิชชาแล้วมันจะเกิดได้
อย่างไร ไชยมันจะพักได้อย่างไร ไชมันต้องมีเชื้อสี เชื้อคืออวิชชา เชื้อคือกิเลสต้นหาความ
ทะยานอยาก แล้วถ้าไม่มีเชื้อมันจะเกิดได้อย่างไร

นี่ไง ประชาสัมพันธ์มีแต่ลมปากไง มันไม่จริงใจ

ความจริงเป็นความจริง สัจธรรมเป็นสัจธรรม จะพิสูจน์เมื่อไหร่ก็ได้ มันเป็นความจริงใน
ตัวมันเองอยู่แล้ว มีแต่เราทำนั่นนะไง เราไม่รู้เท่าทันความจริง เวลาเท่าทันความจริงแล้ว เอ๊ะ!

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว ๒,๐๐๐ กว่าปี หลวงปู่มัน หลวงปู่เสาร์
ครูบาอาจารย์ของเราพยายามมารื้อฟื้นขึ้นมา รื้อฟื้นขึ้นมาให้เข้มแข็งในหัวใจ รื้อฟื้นขึ้นมาด้วย
การประพฤติปฏิบัติ

พระกรรมฐานๆ พระป่าๆ มันอยู่ในที่สงบสัจ อยู่ในที่ที่สำรวมระวัง อยู่ในที่ที่เห็นภัยใน
วัฏสงสาร เหมือนคนเจ็บคนป่วยเขาพยายามจะอยู่ในห้องปลอดเชื้อเพื่อรักษาตัวของเขา

ไฉนของเรา เราปลอดภัยจากกิเลสใจ ไม่ไปคลุกคลีตีโมงกับใครทั้งสิ้น ไม่ออกไปว่าข้ายิ่งใหญ่ จะแบกโลก ไม่มีหрок ไม่มี

หลวงตาท่านพูดประจำ ธรรมะในหัวใจของท่านเหมือนถั่วย่น้ำพริก ลงเมื่อน้ำมันก็จี๊ดซี้ดแล้ว ลงทะเลไปไม่มีรสชาติหрок แต่ถ้าใครอยากกินน้ำพริกรสเข้มข้นก็เข้าไปหาท่าน

ไปถามสิ ครูบาอาจารย์ของเราประพฤติปฏิบัติมาทั้งชีวิต แล้วเวลาการกระทำของท่านขึ้นมา ท่านผ่านกิเลสมามากน้อยขนาดไหน

คนเราไม่เห็นหน้ากิเลส ไม่ได้ฆ่ากิเลส มันจะรู้จักกิเลสได้อย่างไร มันรู้จักกิเลสแต่ ก.ไก่ สระอิ แล้วก็อักษรเท่านั้นละ แล้วอธิบาย อู้อู้อู! พิสดาว

เขาได้รับรางวัลโนเบลวัฒนธรรม เขาเขียนนิยายซับซ้อนมากกว่านี้อีก คนที่เขาเขียนนิยายซับซ้อนพลิกแพลง เขายังเขียนได้ดีกว่ามึงอีก ไร้สาระ

ย้อนกลับมาที่ใจของตน ถ้าย้อนกลับมาที่ใจของตนได้ ย้อนกลับมาที่ ปฏิสนธิจิต จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะก็เกิดมาเป็นเรา เราเกิดกับพ่อกับแม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก เพราะพ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา

ถ้าพ่อแม่ให้ชีวิตมา พ่อแม่ของเราจะ ขาดตกบกพร่อง จะอุดมสมบูรณ์อย่างไร นั่นก็คือวาสนาของเรา ถ้าวาสนาของเรา เรามีสาบุญสากรรมมาต่อกัน มันจะมีอะไรที่น่าจะมาขัดมาแย้งกัน

ถ้าไม่มีอะไรมาขัดแย้งกัน พระอรหันต์ของเราที่บ้าน เราดูแล คู่ครองดูแล ได้ดูแล พระอรหันต์ของเราแล้วหรือยัง

นี่วิ่งไปหาพระอรหันต์ๆ แล้วหันที่ไหนล่ะ ไฉนนี้มันหันซ้ายหันขวาไ้ ถ้าหันในบ้านเราหันจริงๆ ไ้ หันจริงๆ เพราะชีวิตนี้มาไ้ แต่เป็นพระอรหันต์ของลูกนะ แต่ไม่ใช่พระอรหันต์ของคนอื่นไ้

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์เพราะท่านฆ่ากิเลสในใจของท่าน แล้วการฆ่ากิเลสในใจของท่านมันอุกฤษฏ์ มันต้องไ้

ความสามารถแบบละเอียดลึกซึ้ง ลึกซึ้งจนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่สอนฯ นั้นแหละ

แต่สุดท้ายเวลาสอนนะ เขาเรียก เส้นผมบังภูเขา ความผิดของคนอื่นเห็นไปหมด ความผิดของตนไม่เห็น แล้วยังเป็นอวิชาในหัวใจของตนรู้ไม่ได้ หาไม่เจอ

แต่ครูบาอาจารย์ของเราท่านเป็นคนรื้อค้น พยายามประพจน์ปฏิบัติให้แจ้งในใจของตน วิปัสสนาการรู้แจ้งคือรู้แจ้งในใจของตน เพราะการรู้แจ้งอันนั้นถึงไปอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหา มาได้ เวลาอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหา มา กองทัพธรรมฯ

แล้วต่อไปคนเรา เวลาสิ่งใดที่มันใกล้ชิดแล้วไม่เห็นคุณค่า เวลาที่ครูบาอาจารย์เราอยู่ในป่าในเขาท่านต้องชวนขวายเป็นหากัน แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านประพจน์ปฏิบัติไปแล้ว ป่าเขามันก็ไม่มีไฉ ความใกล้ชิด ความเห็นต่างๆ

เฮ้ย! พระอรหันต์ก็คือคนนี่หว่า หลวงปู่มั่นท่านก็คน ท่านก็ฉันอาหาร ท่านก็ขับถ่าย เหมือนกันนั่นแหละ แต่ใจท่านเป็นธรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรม หลวงปู่มั่นก็กราบธรรม กราบธรรมในใจของท่าน เอวัง